

Een vrije geest

AB'er, therapiehondenbegeleider en tuinier

Joke creëerde een zintuigprikkelende tuin

Bezig zijn met planten en dieren is ontspannend, zo ervaart Joke Bloem-Lippens (53) dagelijks. 'Dat gun ik de bewoners van het woonzorgcentrum ook.'

Over Joke

Joke Bloem-Lippens (53) werkt 32 uur per week bij woonzorgcentrum De Renselheerdt (onderdeel van de Groningse zorgorganisatie Oosterlengte) in Winschoten. Ze is zowel ziekenverzorgende als activiteitenbegeleider en volgde ook een aanvullende scholing tot dagbestedingscoach. Joke is getrouwd, heeft vier kinderen, drie honden, drie katten, twaalf konijnen en een hamster.

► 'Ik ben opgegroeid op een boerderijtje in Drenthe. Na schooltijd was ik altijd met mijn vader in de tuin te vinden of ging ik met de boswachter op pad. Zo leerde ik veel over planten en dieren en daardoor groeide mijn liefde voor de natuur. Die deel ik tegenwoordig met mijn echtgenoot. We hebben bij ons huis een grote tuin met veel bloeiende planten waar ik dagelijks te vinden ben. Ik heb best moeite om het werk los te laten. Dan zit ik in de auto te piekeren over de dingen die ik nog moet regelen. In de tuin ebt dat helemaal weg en kan ik mij ontspannen. Of ik ga er even op uit met de honden. Dat helpt ook als ik mijn zinnen wil verzetten.

Honden

We hebben drie Engelse Bassethounds. De jongste, Tesca, neem ik soms mee naar mijn werk. Ik merkte een aantal jaar terug dat haar aanwezigheid bij veel bewoners iets losmaakte. Ze werden bijvoorbeeld rustiger als ze haar op schoot namen. Of ze gingen juist meer praten, want Tesca bleek een dankbaar gespreksonderwerp. Dat zette mij aan het denken. Ik besloot de opleiding tot therapiehondenbegeleider te volgen bij het Martin Gaus Trainings- & Adviescentrum. Daar leerde ik om de hond voor therapeutische doeleinden in te zetten en beter te letten op signalen van therapiedieren. Zo herken ik stress nu eerder, waardoor ik sneller in de gaten heb of een

De heer Arbeider is met Joke Bloem en andere bewoners meegegaan naar het tuincentrum om bloemen te kopen.

Ouderen in tuin met hond.

dier het contact prettig vindt. Het moet voor beide partijen immers leuk zijn.

Na afloop van de opleiding nam ik Tesca vaker mee om mensen te begeleiden. Een tijdje terug ging ze bijvoorbeeld op bezoek bij een mevrouw die niet meer naar buiten wilde. Toen ik zei dat Tesca uitgelaten moest worden, pakte ze ineens wel haar jas. Dat was zo mooi om te zien!

Ik vind dat je het leven in een woonzorgcentrum voor de bewoners zo huiselijk en herkenbaar mogelijk moet maken. De meesten hadden vroeger huisdieren,

een tuin. Als ze hier komen wonen, moeten ze dat allemaal inleveren. Omdat ik zelf zo van het buitenleven geniet, vind ik dat heel erg. Daarom heb ik mij op het werk ingespannen voor de komst van een nieuwe, zintuigprikkelende tuin. We hadden wel een tuin, maar die was niet geschikt voor de bewoners. Er waren smalle paadjes waar zij met hun rollator of rolstoel niet overheen konden. Verder nog een dichtgeslibde vijver. Bovendien grensde de tuin aan een drukke weg, wat vooral voor de dementerende bewoners gevaarlijk was. Ik

fantaseerde erover dat ik de deur van de serre wijd open zou zetten, zodat de bewoners zelf lekker in de tuin zouden kunnen wandelen ...

Tuinontwerp

Op een avond, toen ik thuis achter de computer zat, kwam ik terecht op de website van Omroep Max. Daar las ik dat het programma *MAX Maakt Mogelijk* ouderen helpt bij het realiseren van hun wensen. Ik heb toen een brief naar dat programma gestuurd. Max reageerde positief en nodigde mij uit om een tuin-

Mevrouw Boven (l.) en mevrouw Buurmeijer geven de net gepote planten water.

ontwerp te maken. Dat deed ik, samen met bewoners en deskundigen. Vervolgens doneerde Max een bedrag van € 10.000 om het plan uit te voeren. Mijn werkgever betaalde ook mee. En verder zijn we subsidiegevers gaan benaderen: bedrijven, de groenvakschool, het tuincentrum. Ook hebben we perkjes gemaakt, die de bewoners konden adopteren. In totaal brachten we € 55.000 bij elkaar. Toen kon het ontwerp gerealiseerd worden. Bij de feestelijke opening van de tuin kregen we van Omroep Max het bordje 'Joke Bloem Plantsoen',

dat nu bij de ingang van de tuin aan de gevel hangt. Maar natuurlijk was het niet alleen mijn verdienste dat de tuin er is gekomen. Collega's en leidinggevendenden stonden voor de volle honderd procent achter me en hebben mij steeds geholpen en gestimuleerd.

Tegenwoordig staat de tuin vol met geurende planten en kleurige bloemen. Er is sfeerverlichting; we hebben veilige waterpartijen. Regelmatig organiseren we tuinactiviteiten, zoals een bloemenmarkt of barbecue. Sommige bewoners werken zelf in de tuin:

ze poten bloembollen, geven planten water. Veel mensen komen nu vaker buiten, waardoor ze meer eetlust hebben, beter slapen en hun gezondheid is verbeterd. Bovendien nemen de onderlinge contacten toe dankzij de tuin. Onlangs zei een mevrouw tegen mij: "Zonder tuin was ik hier echt nooit gewend geraakt." Dat vond ik veelzeggend. ◀

De reportage over de aanleg van de tuin is nog te bekijken via: <http://www.omroepmax.nl/?waxtrapp=eggy-uDsHnHUVaBRIHL>.